

ประวัติบริษัท เดินอากาศไทย จำกัด

กำเนิดการบินครั้งแรกในประเทศไทย³

การเดินอากาศของประเทศไทยเริ่มต้นมาจากการบินทหารในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาชิรวุฒ พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว กล่าวคือใน พ.ศ. 2456 ไททรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้ง "กองบินทหารบก" ขึ้น กองบินทหารบกนี้สังกัดอยู่ในกองทัพบก และภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 ได้รับการปรับปรุงฐานะเป็นกองทัพอากาศในปัจจุบันนี้

กำเนิดการบินพลเรือน⁴

การบินพลเรือนได้เริ่มทำการบินครั้งแรกในปี พ.ศ. 2462 โดยกรมอากาศยานทหารบก ได้ทดลองทำการบินขนส่งไปรษณีย์กัณฑ์ระหว่างกรุงเทพฯ - จันทบุรี ซึ่งนับเป็นการเริ่มต้นของการบินพลเรือน จากการทดลองดังกล่าวรัฐบาลได้เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการบินพลเรือน จึงได้ขยายการขนส่งเพื่อรับผู้โดยสารด้วยในปี พ.ศ. 2465 กรมอากาศยานทหารบกได้ดำเนินงานทดลองมา การบินทหารและการบินพลเรือนนี้ได้แยกออกจากกัน จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2472 เสนาบดีสภาได้ประชุมปรึกษาและลงมติให้แยกการบินพลเรือนออกจากการบินทหารโดยเด็ดขาด โดยให้จัดตั้งบริษัท

³ พันสาร จันทรวิจิตร, การเดินอากาศในราชอาณาจักรไทย, วิทยาคัยป้องกันราชอาณาจักร, 2517 - 2518, หน้า 3.

⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 4.

เพื่อดำเนินบริการในกิจการเดินอากาศแบบรัฐพาณิชย์ขึ้น และให้บริษัทนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของกระทรวงพาณิชย์และกระทรวงคมนาคม ทั้งนี้โดยมีกระทรวงกลาโหมเป็นฝ่ายอำนวยความสะดวกให้ ซึ่งการดำเนินงานตามมติของเสนาบดีสภาดังกล่าว บامرรคุณผลเมื่อปี พ.ศ. 2474 กล่าวคือ ทางราชการได้พิจารณาจัดตั้ง "บริษัทเดินอากาศ จำกัด" ซึ่งใช้ชื่อภาษาอังกฤษว่า "Aerial Transport of Siam Co., Ltd." ขึ้น บริษัทได้รับสัมปทานการขนส่งทางอากาศจากทางราชการตั้งแต่เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2475 มีกำหนดเวลา 25 ปี บริษัทฯ ได้เริ่มดำเนินกิจการตามสัมปทานที่ทางราชการมอบให้และได้ขยายเส้นทางบินออกไปทั่วทุกภาคของประเทศ การดำเนินงานได้ผลดีมาโดยลำดับ จนกระทั่งปี พ.ศ. 2482 ทางรัฐบาลมีนโยบายให้บริษัทฯ รับกิจการในกิจการขนส่งทางบกและทางน้ำมาดำเนินการด้วย พร้อมกับเปลี่ยนชื่อบริษัทเป็น "บริษัท ขนส่ง จำกัด" ต่อมาในปี พ.ศ. 2485 เกิดสงครามมหาเอเชียบูรพา บริษัทฯ จำต้องระงับการเดินเรือเพื่อให้อายุการใช้งานนานที่สุดเท่าที่จะทำได้จึงได้งดทำการบินในบางเส้นทาง พร้อมทั้งปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเส้นทางบินบางเส้นทางตามความจำเป็นเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์และได้หยุดดำเนินการบินตั้งแต่ปี พ.ศ. 2488 และในที่สุดได้ยกเลิกการดำเนินงานในกิจการบินในปี พ.ศ. 2489

เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 ยุติ รัฐบาลได้เริ่มกิจการบินพาณิชย์ขึ้นใหม่ โดยมอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมวางแผนควบคุมการเดินพาณิชย์ของประเทศ และมอบให้กองทัพอากาศซึ่งในขณะนั้นได้ซื้อเครื่องบินเชื้อเพลิงจากสงครามไว้มาก เปิดสายการบินไปหลายกอน โดยใช้งบประมาณและเจ้าหน้าที่ของกองทัพอากาศทั้งนี้ จนกว่ารัฐบาลจะได้จัดตั้งบริษัทเรียบร้อยแล้วจึงจะรับมาดำเนินการต่อไป กองทัพอากาศได้เปิดการบินพาณิชย์รับส่งผู้โดยสาร วัสดุ และไปรษณีย์มาตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2489

กระทรวงคมนาคมได้รับโอนกิจการจากกองทัพอากาศมาดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2490 โดยได้จัดตั้งบริษัทขึ้น ชื่อว่า "บริษัทเดินอากาศ จำกัด"

อักษรย่อ "บคอ" และใช้ชื่อภาษาอังกฤษว่า "Siamese Airways Co., Ltd."
 ใช้อักษรย่อว่า "SAC" เครื่องบินที่ใช้ทำการบินมีแบบต่าง ๆ ดังนี้ คือ คี.ซี. 3
 จำนวน 4 เครื่อง ซี. 45 จำนวน 2 เครื่อง แอล. 5 จำนวน 6 เครื่อง Fairchild
 จำนวน 1 เครื่อง และ Rearwin จำนวน 2 เครื่อง และในปี พ.ศ. 2491 ได้ส่ง
 ซื้อเครื่องบินขนาดเล็กแบบ ซี. 35 Bonanza 5 เครื่อง มาใช้แทนเครื่องบินแบบ
 Fairchild และ Rearwin ที่ต้องเลิกใช้ไป

การจัดตั้ง บริษัท เดินอากาศไทย จำกัด⁵

ในปี พ.ศ. 2490 บริษัทฯ ได้รวมมือกับบริษัทการบินต่างประเทศจัดตั้ง
 บริษัท Pacific Overseas Airline (Siam) Co., Ltd. ซึ่งมีชื่อย่อว่า
 "POAS" และต่อมาเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2494 รัฐบาลมีมติให้ควบบริษัท
 เดินอากาศ จำกัด กับ POAS เข้าด้วยกันเป็น "บริษัท เดินอากาศไทย จำกัด"
 ใช้อักษรย่อว่า "บคท" และใช้ชื่อภาษาอังกฤษว่า "Thai Airways Co., Ltd."
 มีอักษรย่อว่า "TAC" กิจการของ บคท. ได้ขยายออกไปอย่างกว้างขวางทั้งภายใน
 และระหว่างประเทศ กล่าวคือ สายระหว่างประเทศได้ทำการบินไปถึงไทเป โอกินาวา
 และโตเกียว โดยใช้เครื่องบินเพิ่มขึ้นอีก 2 แบบ คือ คี.ซี. 4 - Skymaster
 1 เครื่อง และ PBY - Catalina 2 เครื่อง การดำเนินงานของ บคท. ได้ขยาย
 ทั่วออกไปในปี พ.ศ. 2495 บริษัทฯ ได้ซื้อเครื่องบินแบบ คี.ซี. 4 เพิ่มขึ้นอีก 1 เครื่อง
 และในปี พ.ศ. 2496 ได้ขยายเส้นทางบินระหว่างประเทศไปถึงเมกาน ต่อจากนั้น
 ในปี พ.ศ. 2497 ได้ทำการบินไปยังเวียงจันทน์

ในปี พ.ศ. 2498 บริษัทฯ ได้วางโครงการที่จะทำการบินไปต่างประเทศ

⁵บริษัทเดินอากาศไทย จำกัด, ประวัติบริษัทเดินอากาศไทย.

ในระยะใกล้ จึงได้สั่งซื้อเครื่องบิน Lockheed MM 1049 Super G. Constellation มาใช้ในกิจการรวม 3 เครื่อง และได้ให้คณะผู้เชี่ยวชาญจากบริษัท Pan American World Airways Inc. (PAA) มาช่วยทดสอบแนะนำ และจัดวางแผน เพื่อการบินด้วยเครื่องบิน Super G. Constellation บริษัทเดินอากาศไทย จำกัด ได้รับเครื่องบินใน พ.ศ. 2500 และได้ดำเนินการตามแผนของคณะผู้เชี่ยวชาญที่แต่งตั้งได้ เป็นไปตามที่คณะผู้เชี่ยวชาญจาก PAA คาดคะเนไว้ ประกอบกับค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาเครื่องบินแบบนี้สูงมาก ทั้งสถานการณ์ทางการค้าและเศรษฐกิจในระบายน้อยอยู่ในเกณฑ์ตกต่ำ บริษัทฯ จึงขาดทุนเป็นจำนวนมาก และในปี พ.ศ. 2501 กองกทำการบินด้วยเครื่องบินแบบนี้โดยขับพลัน พร้อมทั้งเลิกสัญญาที่คณะผู้เชี่ยวชาญตาม Technical Assistance Program และกักตุนอากาศยานกับปรับปรุงเส้นทางบิน และลดจำนวนเที่ยวบินที่รายได้ไม่คุ้มรายจ่ายลงด้วย ทั้งนี้เชื่อมิให้เกิดการขาดทุนมากยิ่งขึ้น และได้เสนอขายเครื่องบินทั้ง 3 เครื่องด้วย โดยได้รับความช่วยเหลือจากบริษัท Scandinavian Airlines System (SAS) บริษัทฯ จึงได้ขายเครื่องบินทั้ง 3 เครื่องให้แก่บริษัท Southern Aircraft Holding Co., Ltd. ใน พ.ศ. 2502 และในโอกาสเดียวกันนี้ ได้ตกลงร่วมมือดำเนินกิจการบินระหว่างประเทศกับบริษัท SAS โดยรวมทุนกันจัดตั้ง "บริษัทการบินไทย จำกัด" ขึ้น ชื่อภาษาอังกฤษว่า "Thai Airways International Co., Ltd. อักษรย่อว่า "THAI" บริษัทการบินไทย จำกัด จัดทะเบียนจัดตั้งเมื่อ พ.ศ. 2505 โดยบริษัทเดินอากาศไทย จำกัด ถือหุ้น 70% ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศตามเส้นทาง และสิทธิซึ่ง บกท. เคยได้รับมา ส่วน บกท. คงทำการบินเฉพาะภายในประเทศ และระหว่างประเทศใกล้เคียง คือ ลาว เวียดนามที่เวียงจันทน์ และมาเลเซียและสิงคโปร์

ตั้งแต่นั้น บกท. ดำเนินการบินแต่ในวงสั้นกิจการของบริษัทฯ ล้วน ๆ ที่ขึ้นโดยลำดับ นอกจากนั้นบริษัทฯ ยังได้ปรับปรุงงานด้านการซ่อมบำรุงเครื่องบินให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กล่าวคือ ได้มีการจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้อันเหมาะสม และทันสมัยมาใช้ในกิจการด้านนี้ และได้จัดวางแผนงานขยายกิจการซ่อมบำรุงเครื่องบินจนสามารถ

รับงานจากลูกค้าภายนอกได้อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการเพิ่มพูนรายได้ให้
บริษัท อีกทางหนึ่ง สำหรับเครื่องบินที่ไม่ได้ใช้ในการบินระหว่างประเทศได้แก่
เครื่องบินแบบ คี.ซี. 4 Skymaster และ PBY - Catalina บริษัท ได้จัดหาทาง
ขายไปจนหมด การดำเนินงานของบริษัท เจริญก้าวหน้าขึ้น เครื่องบิน คี.ซี. 3
ที่ใช้อยู่ 7 เครื่อง ไม่เพียงพอ อะไหล่ของเครื่องบิน คี.ซี. 3 หายาก และราคาสูง
ขึ้น บริษัท จึงได้พิจารณาสั่งซื้อเครื่องบินแบบ เอส. เอส. 748 มาใช้ในกิจการ
รวม 3 เครื่อง จากประเทศอังกฤษ เมื่อปี พ.ศ. 2507 เครื่องบินแบบ เอส. เอส.
748 เป็นเครื่องบินที่ทันสมัยในขณะนั้น สามารถรับผู้โดยสารได้ 44 ที่นั่ง และความเร็ว
สูงกว่าเครื่องบินแบบ คี.ซี. 3 ทั้งยังมีเครื่องปรับอากาศอย่างพร้อมมูลในอันที่จะ
อำนวยความสะดวกสบายแก่ผู้โดยสารอีกด้วย บริษัท ได้จัดส่งนักบินและช่างไปรับการ
ฝึกอบรมเพื่อหาความรู้ความชำนาญสำหรับเครื่องบินดังกล่าว เข้าดำเนินการบินประจำเป็น
ครั้งแรก เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2507 ซึ่งปรากฏว่าประชาชนได้ให้ความสนใจ
และนิยมโดยสาร เครื่องบินแบบนี้

ในปี พ.ศ. 2509 บริษัท ได้รวมกิจการกับบริษัท Consolidated American
Service Inc. เพื่อดำเนินการซ่อมบำรุงเครื่องบินของบริษัท ค่าเป็นการดูแลให้
กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยรวมกิจการจัดตั้งบริษัท Thai Airways Aircraft
Maintenance Co., Ltd. ขึ้น เรียกชื่อย่อว่า "THAI - AM" และใช้บริษัท
"THAI - AM" รับโอนกิจการซ่อมบำรุงเครื่องบินของบริษัท ไปดำเนินการทั้งหมด
เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2510 ตั้งแต่นั้นมาบริษัท จึงดำเนินการเฉพาะกิจการ
ขนส่งทางอากาศเพียงอย่างเดียว

บริษัท เติบโตทางอากาศไทย จำกัด ในปัจจุบัน

บริษัท เติบโตทางอากาศไทย จำกัด เป็นบริษัทรถบินพาณิชย์บริษัทเดียวที่ได้รับ
อนุญาตให้ประกอบกิจการค้าขายในการ เติบโตทางอากาศทั้งภายในประเทศ และระหว่าง
ประเทศ มีปัจจุบัน (ปี พ.ศ. 2518) บริษัท มีทุนจดทะเบียน 300,000,000.00 บาท

(สามร้อยล้านบาท) แบ่งออกเป็นหุ้น 3,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100.00 บาท⁶

วัตถุประสงค์ของบริษัทฯ ตามหนังสือบริคณห์สนธิของบริษัทฯ ซึ่งที่ประชุมผู้ถือหุ้นได้มีมติพิเศษ เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2498 ให้แก้ไขเพิ่มเติมเฉพาะที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์และเงินทุนของบริษัทฯ มีดังนี้คือ⁷

1. ถ้าเป็นธุรกิจขนส่งทางอากาศทั้งภายในประเทศ ระหว่างประเทศ และหรือภายนอกประเทศ ตามเส้นทางที่กำหนดไว้หรือไม่ก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นการประจำ หรือเป็นครั้งคราวด้วยอากาศยาน หรือพาหนะอื่นใด อันเป็นทรัพย์สินของบริษัทฯ เอง หรือซึ่งบริษัทฯ เช่า หรือเช่าเหมาเช่า หรือไลบ่า หรือได้ใช้โดยวิธีอื่นใด

2. ทั้งโรงงานผลิต และโรงงานซ่อมอากาศยาน และส่วนประกอบ ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องยนต์กลไกทุกอย่าง

3. รั้งจัดการ เกี่ยวกับสนามบิน สถานีการบิน การเติมน้ำมันเชื้อเพลิงและหลอกลื่น ทางเครื่องบินขึ้นลง โรงเก็บเครื่องบิน สถานีอุปกรณ์ และบริการ อื่นทั้งโรงแรม ภัตตาคาร และสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างอื่นสำหรับอำนวยความสะดวกความบันเทิงแก่ผู้โดยสาร

4. จัดระเบียบ ค่าเป็นงาน บำรุงรักษา ปรับปรุง และขยายโรงเรียน หรือแหล่งฝึกการบิน และหรือจัดให้มีผู้เชี่ยวชาญฝ่ายวิชาการ ผู้อำนวยการฝึก และการสอนสำหรับฝึกนักเรียน เจ้าหน้าที่ประจำเครื่องบิน และสนามบิน ตลอดจนพนักงานอื่น ๆ ทุกสาขา

⁶บันทึกเงินเวลาพิเศษ จำกัด, หนังสือบริคณห์สนธิ (เฉพาะที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ และทุนของบริษัท) และข้อบังคับของบริษัทเดินอากาศไทย จำกัด ตามมติพิเศษของที่ประชุม วันที่ 10 มกราคม 2501, โรงพิมพ์ ร.ส.ท. พระนคร 2511, หน้า 3.

⁷เรื่องเดียวกัน, หน้า 1.

5. ให้เขาทรัพย์สินของบริษัท หรือทรัพย์สินซึ่งบริษัท มีสิทธิที่จะให้เขาได้
6. กิ่งสาขา หรือตัวแทนของบริษัท ให้เป็นอำนาจที่จะดำเนินธุรกิจตามวัตถุประสงค์ของบริษัท ได้ ณ จังหวัดต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ
7. รับเป็นตัวแทน และหรือนายหน้าของบริษัท อื่น ๆ
8. เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินที่ใช้เกี่ยวกับธุรกิจของบริษัท
9. เขาเป็นหุ้นส่วน จำกัด ในทางหุ้นส่วน จำกัด หรือเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท จำกัด ใด ๆ ก็ได้ ในเมื่อปรากฏว่าวัตถุประสงค์ของทางหุ้นส่วน จำกัด หรือบริษัท จำกัด นั้น ๆ เป็นไปโดยทางอ้อม หรือคล้ายคลึงกันกับวัตถุประสงค์ของบริษัท
10. นำการส่งออก หรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าต่าง ๆ เพื่อการค้า
11. ทำกิจการใด ๆ อันเป็นการส่งเสริม หรือสนับสนุนธุรกิจของบริษัท

การจัดแบ่งส่วนงาน และการบริหารงาน

บริษัท เติบโตอากาศไทย จำกัด มีการจัดแบ่งส่วนงานดังนี้คือ

คณะกรรมการบริษัท เป็นผู้วางแผนงาน และกำหนดนโยบายในการดำเนินงานของบริษัท คณะกรรมการบริษัท ได้รับการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ ตามหนังสือบริคคห์สนธิในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกรรมการ⁸ ได้ระบุไว้ว่า

ข้อ 31 ให้ที่ประชุมการไม่น้อยกว่า 5 คน และไม่เกิน 17 คน โดยที่ประชุมใหญ่เป็นผู้กำหนดจำนวน และเลือกตั้งรวมเรียกเป็นคณะกรรมการ ให้คณะกรรมการเลือกตั้งกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ และกรรมการอีกคนหนึ่งเป็นรองประธานกรรมการ

ข้อ 32 ผู้ที่จะเป็นกรรมการของบริษัท จะต้องเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัท มีจำนวนหุ้นอย่างน้อย 1 หุ้น

⁸บริษัทเติบโตอากาศไทย จำกัด, เรื่องเดิม, หน้า 13.

ข้อ 34 ในเมื่อมีการประชุมสามัญครั้งแรกภายหลังการจดทะเบียน
บริษัท ก็ดี และในเมื่อมีการประชุมสามัญครั้งแรกในปีทุก ๆ ปีต่อไปก็ดี ผู้เป็นกรรมการ
ต้องออกจากตำแหน่งตามจำนวนหนึ่งในสามเป็นอัตรา และถ้าจำนวนกรรมการ จะแบ่ง
ออกให้ครึ่งเป็นสามส่วนไม่ได้ ก็ให้ออกโดยจำนวนใกล้เคียงกับส่วนหนึ่งในสาม

คณะกรรมการบริหาร ได้แก่คณะกรรมการที่คณะกรรมการบริษัท ได้แต่งตั้ง
ขึ้นเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างรวดเร็ว และความคุ้มค่าโดยใกล้ชิด ตามหนังสือ
บริษัทแห่งสหไคระบุรีว่า⁹

ข้อ 51 เพื่อสะดวกแก่การปฏิบัติงานของบริษัท ให้เป็นไปโดยรวดเร็ว
รัดกุม และเพื่อความคุ้มค่าโดยใกล้ชิด ให้คณะกรรมการ ตั้งกรรมการบริหาร ขึ้นคณะหนึ่ง
มีจำนวนไม่น้อยกว่า 3 นาย และไม่เกิน 7 นาย โดยเลือกตั้งจากกรรมการ

กรรมการบริหาร ต้องออกจากตำแหน่งทั้งคณะ ในการประชุมคณะกรรมการ
ครั้งแรกหลังจากมีการประชุมสามัญประจำปีทุกคราว และให้เลือกตั้งกรรมการบริหาร
ขึ้นใหม่ในทันทีนั้น

กรรมการบริหาร ที่ออกจากตำแหน่งอาจถูกเลือกตั้ง เป็นกรรมการบริหาร ต่อไป
อีกได้

สำนักงานกรรมการ ผู้จัดการ ประกอบด้วย กรรมการผู้จัดการ รองกรรมการ
ผู้จัดการ ประจำสำนักงาน เลขานุการ กรรมการผู้จัดการ และเลขานุการของกรรมการ
ผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ เป็นบุคคลธรรมดา และรับผิดชอบงานทุกหน่วยงาน ซึ่งแบ่งออก
เป็น 5 ฝ่าย แต่ละฝ่ายมีหัวหน้าฝ่ายเป็นผู้รับผิดชอบ ความคุมอำนาจการให้การปฏิบัติงาน
ในฝ่ายเป็นไปตามนโยบายและบรรทัดฐานของบริษัท ดังนี้คือ¹⁰

⁹บริษัทเดินอากาศไทย จำกัด, เรื่องเดิม, หน้า 19.

¹⁰บริษัทเดินอากาศไทย จำกัด, ระเบียบบริษัทเดินอากาศไทย จำกัด ว่าด้วย
การ จัดกิจการบริษัท พ.ศ. 251๑, หน้า 1.

1. ฝ่ายธุรการ
2. ฝ่ายบิน
3. ฝ่ายโดยสาร และขาย
4. ฝ่ายบัญชี
5. ฝ่ายบริการ

1. ฝ่ายธุรการ มีหน้าที่โดยสังเขป ดังนี้

เกี่ยวข้องกับ

1. ติดต่อประสานงานกับทุกหน่วยงานในบริษัทฯ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
2. ควบคุม และกำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำทะเบียนประวัติพนักงาน
3. ควบคุมการดำเนินงานเกี่ยวกับอัตราค่าจ้างพนักงาน
4. กำหนดระเบียบ และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับงานสารบรรณโดยทั่วไป
5. รวบรวมจัดทำและเก็บรักษากฎหมาย ข้อมติ ระเบียบ คำสั่ง และแบบธรรมเนียมต่าง ๆ ที่ใช้ในกิจการของบริษัทฯ
6. ควบคุมการดำเนินงานเกี่ยวกับมรดกคดี การประกันภัย และสัญญาต่าง ๆ
7. ควบคุมดูแลกิจการอันพึงต้องปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผน หรือคำสั่งทางราชการ
8. ควบคุมดูแลให้การดำเนินงานเกี่ยวกับการโฆษณา และประชาสัมพันธ์ของบริษัทฯ เป็นไปตามนโยบาย และระเบียบแบบแผนของบริษัทฯ
9. ส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพของพนักงานบริษัทฯ
10. ควบคุมจัดทำ เก็บรักษา และแจกจ่ายวัสดุทั่วไปทุกประเภทที่จัดขึ้นภายในประเทศ
11. ควบคุมดูแลอาคาร และสถานที่ซึ่งเป็นทรัพย์สินของบริษัทฯ และที่บริษัทฯ เข้าใจอยู่ในสภาพเรียบร้อย และปลอดภัย

ฝ่ายธุรการ มีหน่วยงานขึ้นตรง 4 แผนก กับ 3 หมวด คือ

1. แผนกบุคคล แบ่งออกเป็น 3 หมวด คือ
 - (1) หมวดอัตรากำลัง และทะเบียนประวัติ
 - (2) หมวดเอกสารคู่มือ และสวัสดิการ
 - (3) หมวดพยาบาล

2. แผนกสารบรรณ แบ่งออกเป็น 2 หมวด คือ

- (1) หมวดรับส่ง
- (2) หมวดเก็บเอกสาร

3. แผนกนิติการ แบ่งออกเป็น 2 หมวด คือ

- (1) หมวดระเบียบแบบธรรมเนียม
- (2) หมวดสัญญา และการประกันภัย

4. แผนกอาคาร แบ่งออกเป็น 2 หมวด คือ

- (1) หมวดบำรุงรักษา
- (2) หมวดบริการสำนักงาน

5. หมวดประชาสัมพันธ์

6. หมวดจัดหาภายในประเทศ

7. หมวดคลังพัสดุทั่วไป

2. ฝ่ายบิน มีหน้าที่โดยสังเขป ดังนี้

1. ควบคุมการบินขนส่งทางอากาศให้ดำเนินไปด้วยความปลอดภัย และมีประสิทธิภาพสูง
2. ควบคุมการจัดเครื่องบินทำการบิน และรักษาเวลาในเที่ยวบินให้เป็นไปตามกำหนด
3. ควบคุมการติดต่อสื่อสาร และการซ่อมบำรุงเครื่องบินให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัด

4. วางแผน และควบคุมการดำเนินงานทุกชนิดให้มีประสิทธิภาพ
ในด้านความปลอดภัย

5. วางแผนการเบิก และการยอมรับพนักงานประจำเครื่องบิน เพื่อเพิ่มพูน
สมรรถภาพใ้ได้ความมาตรฐาน และตามวาระ

6. ควบคุมการจัดทำทะเบียนประวัติพนักงาน นักบิน และพนักงานต้อนรับ

7. ควบคุมการดำเนินการบินให้เป็นไปตามกฎหมาย และข้อตกลงระหว่าง
ประเทศ ว่าด้วยการเดินอากาศ

8. ควบคุมงานสารบรรณของฝ่ายพิจารณาจัดหาและจัดทำระเบียบ ข้อบังคับ
คู่มือ คำแนะนำที่เกี่ยวข้องกับการบิน หรือที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับพนักงาน

ฝ่ายบิน มีหน่วยงานที่ขึ้นตรง 3 แผนก กับ 1 หมวด คือ

1. แผนกทำการบิน แบ่งออกเป็น 3 หมวด คือ

(1) หมวดทำการบิน

(2) หมวดฝึกอบรม

(3) หมวดเทคนิคการบิน

2. แผนกอำนวยความสะดวกการบิน แบ่งออกเป็น 2 หมวด คือ

(1) หมวดเอกสารการบิน

(2) หมวดสื่อสาร

3. แผนกซ่อมบำรุง แบ่งออกเป็น 5 หมวด คือ

(1) หมวดแผนงาน เอกสาร และสถิติ

(2) หมวดกำกับการณ์ซ่อมบำรุง

(3) หมวดจัดเตรียมวัสดุ

(4) หมวดตรวจจกาแรงวัสดุ

(5) หมวดอิเล็กทรอนิกส์

4. หมวดสารบรรณ

3. ฝ่ายโดยสาร และชาย มีหน้าที่โดยสังเขป ดังนี้

1. ส่งเสริมและดำเนินการ ข่ายบริการ ขนส่งทางอากาศ
 2. กำหนดวิธีการ และดำเนินการให้ความสะดวกแก่ผู้โดยสาร การขนส่งสินค้าและไปรษณีย์ภัณฑ์
 3. กำหนดวิธีการ และดำเนินการ สำรองที่นั่ง และระวางบรรทุกให้มีประสิทธิภาพ
 4. กำหนดอัตราค่าโดยสาร การระวางที่สุกักตุน และไปรษณีย์ภัณฑ์ และควบคุมการขอและการให้ส่วนลด
 5. ดำเนินการ เกี่ยวกับกำหนดการบินประจำ และการบินพิเศษ เมความเหมาะสม
 6. ดำเนินการความสะดวก และจัดบริการอาหารแก่ผู้โดยสารที่ขึ้นบิน และจัดอาหาร เครื่องดื่มบำรุงความสุขที่คงได้ในเครื่องบิน
 7. ควบคุมการดำเนินงานของสถานีการบินภายในประเทศ และตัวแทนในต่างประเทศ
 8. จัดการฝึกอบรมพนักงาน เพื่อเพิ่มความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานพนักงานฝ่ายโดยสาร และชาย
 9. พิจารณา จัดหา ทิศถอบ และควบคุมการดำเนินงานของตัวแทนบริษัท เพื่อให้กิจการดำเนินไปด้วยดี
 10. จัดบริการ เกี่ยวกับสิ่งของติดตัว หรือที่ส่งทางเครื่องบินที่สูญหาย
- ฝ่ายโดยสาร และชาย มีหน่วยงานขึ้นตรง 5 แผนก กับ 1 หมวด คือ
1. แผนกโดยสาร แบ่งออกเป็น 3 หมวด คือ
 - (1) หมวดกำหนดการโดยสาร
 - (2) หมวดสถิติ
 - (3) หมวดบริการอาหาร

2. แผนกขาย แบ่งออกเป็น 1 หมวด คือ
 - (1) หมวดมักรโดยสาร
3. แผนกสินค้าและไปรษณีย์ภัณฑ์ แบ่งออกเป็น 2 หมวด คือ
 - (1) หมวดสินค้าภายในประเทศ
 - (2) หมวดสินค้าต่างประเทศ และไปรษณีย์ภัณฑ์
4. แผนกสำรองที่นั่ง แบ่งออกเป็น 2 หมวด คือ
 - (1) หมวดควบคุมระหว่างที่นั่ง
 - (2) หมวดสำรองที่นั่ง
5. แผนกสถานีการบิน แบ่งออกเป็นสถานีการบินต่าง ๆ และหมวดขาย

ดังนี้

(1) สถานีการบินกรุงเทพฯ เชียงใหม่ สงขลา (หมวดขายสงขลา)

พิษณุโลก

(2) สถานีการบินภูเก็ต เชียงราย ลำปาง นครพนม อุตร

ชายหนองคาย) ขอนแก่น

(3) สถานีการบินแพร่ อุตรดิตถ์ แม่ฮ่องสอน ตรีัง น่าน เลย ปัตตานี

สกลนคร

6. หมวดสารบรรณ

4. ฝ่ายบัญชี มีหน้าที่โดยสังเขป ดังนี้

1. ควบคุมรายได้รายจ่ายของบริษัทฯ ทุกประเภท
2. ควบคุมการส่งจ่ายเงินให้เป็นไปตามระเบียบของบริษัทฯ
3. รับ และจ่ายเงิน รวบรวมคูปอง และ เก็บรักษาเงินของบริษัทฯ ให้อยู่ในความปลอดภัยและเป็นไปตามระเบียบที่วางไว้
4. จัดทำรายการแสดงฐานะการเงินของบริษัทฯ
5. จัดทำงบประมาณ และตรวจการใช้จ่ายของหน่วยงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามนโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ และสัญญา

6. รวบรวมสถิติการบัญชีต่าง ๆ และจัดทำงบดุลประจำปี
ฝ่ายบัญชี มีหน่วยงานขึ้นตรง 5 แผนก คือ

1. แผนกการเงิน
2. แผนกรายได้
3. แผนกประมวลบัญชี แบ่งออกเป็น 1 หมวด คือ
(1) หมวดบัญชีเครื่องจักร
4. แผนกตรวจจ่าย
5. แผนกตรวจสอบบัญชี และคุณสมบัติ

5. ฝ่ายบริการ มีหน้าที่โดยสังเขปดังนี้

1. คำแนะนำการจัดหา จัดซื้อพัสดุการบินจากบริษัทในต่างประเทศ
2. ทำการส่งอุปกรณ์เครื่องบินไปรษณียบริษัทในต่างประเทศ
3. ทำคำขอ และดำเนินการ เพื่อให้ได้รับการปริวรรตเงินตราต่างประเทศ
เพื่อชำระใบแก่ผู้ขาย หรือผู้รับทำการรวมแก่บริษัทในต่างประเทศ
4. กำหนดราคาค่าต้นทุนของพัสดุการบิน
5. ควบคุมบัญชีพัสดุการบิน
6. ทำการตรวจสอบผลการดำเนินงานพัสดุการบินพร้อมด้วยงบราคา
7. คำแนะนำและควบคุมการขนส่งอากาศยานขึ้นดิน
8. ทำการซ่อม และให้คำปรึกษาในการซ่อมบำรุงยานพาหนะ

ฝ่ายบริการ มีหน่วยงานขึ้นตรง 3 แผนก คือ

1. แผนกจัดหาต่างประเทศ แบ่งออกเป็น 3 หมวด คือ
(1) หมวดจัดหาอะไหล่
(2) หมวดจัดส่งซ่อมอุปกรณ์
(3) หมวดออกของ
2. แผนกพัสดุการบิน แบ่งออกเป็น 1 หมวด คือ
(1) หมวดควบคุมบัญชีพัสดุ

3. แผนกขนส่ง แบ่งออกเป็น 2 หมวด คือ

- (1) หมวดการเดินรถ
- (2) หมวดควบคุมบำรุงยานยนต์

อำนาจหน้าที่ของบริษัทเดินอากาศไทย จำกัด

บริษัทเดินอากาศไทย จำกัด มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินธุรกิจการขนส่งทางอากาศ ทั้งภายในประเทศ และระหว่างประเทศ รวมทั้งธุรกิจด้านอื่นที่ระบุไว้ในวัตถุประสงค์ของบริษัทฯ ภายใต้พระราชบัญญัติการเดินอากาศ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ในส่วนที่เกี่ยวกับบริษัทจำกัด และการที่บริษัทฯ เป็นรัฐวิสาหกิจมีรัฐบาลถือหุ้น 99.99%¹¹ การดำเนินงานของบริษัทฯ ส่วนใหญ่จึงขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาล

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทฯ

คณะกรรมการมีอำนาจดำเนินกิจการใด ๆ ได้ทุกประการตามกฎหมาย ภายในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ และข้อบังคับของบริษัทฯ ทั้งให้มีอำนาจที่จะขาย หรือจำหน่าย อสังหาริมทรัพย์ หรือให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ใด ๆ ของบริษัทฯ เกินกว่าสามปีขึ้นไป หรือประนีประนอมยอมความ หรือยื่นฟ้องต่อศาล หรือยอมขอพิพากษาใด ๆ ให้ถอนญา-
 โททุกประการวิधिได้ นอกจากนี้แล้วให้มีอำนาจที่จะดำเนินกิจการทั้งปวงของบริษัทฯ ให้เป็นไปตามนโยบายของที่ประชุมใหญ่ หากได้มีวางไว้ ให้มีอำนาจออกกฎข้อบังคับ หรือระเบียบคำสั่งใด ๆ มั่งคั่งแก่เจ้าหน้าที่ของบริษัทฯ และให้มีอำนาจที่จะแต่งตั้ง ถอดถอนกรรมการผู้จัดการ หัวหน้าฝ่าย และเจ้าหน้าที่ของบริษัทฯ ได้ทุก ๆ ตำแหน่ง ตลอดจนตัวแทนของบริษัทฯ ทั้งในและนอกประเทศ กับทั้งให้มีอำนาจกำหนดเงินเดือน

¹¹ บริษัทเดินอากาศไทย จำกัด, งบประมาณลงทุนประจำปี 2518, หน้า 1.

กาจาง บำเหน็จ รวงวัด และกำหนดหน้าที่ของบุคคลเหล่านี้ด้วย (ระบุไว้ในข้อ 48 ของหนังสือปริกคห์สนธิ)

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร

คณะกรรมการบริหารมีอำนาจและหน้าที่ที่จะปฏิบัติงานให้กิจการของบริษัทฯ ดำเนินไปตามนโยบายซึ่งคณะกรรมการได้วางไว้ เป็นหลักปฏิบัติ ให้มีอำนาจที่จะปฏิบัติการ ตามอำนาจและหน้าที่ซึ่งเป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ ซึ่งระบุไว้ในข้อ 48 ในเมื่อได้รับมอบหมายให้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ให้มีอำนาจควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของบรรดาเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ให้เป็นไปตามคำสั่ง หรือระเบียบข้อบังคับของบริษัทฯ โดยเคร่งครัด และเพื่อประโยชน์แก่บริษัทฯ ให้มีอำนาจที่จะเสนอความผิดเห็นโลก ๆ แก่คณะกรรมการเมื่อพิจารณาไปความที่เห็นสมควร นอกจากนี้ให้มีอำนาจ และหน้าที่ จะปฏิบัติภารกิจใด ๆ ตามที่คณะกรรมการจะได้อนุมัติให้กระทำเป็นครั้งคราว หรือ ถอดออกไป (ระบุไว้ในข้อ 53 หนังสือปริกคห์สนธิ)

คณะกรรมการบริษัทเดินอากาศไทย จำกัด ปีงบประมาณ 2519

พลอากาศเอก กมล เคชะทุ่งคะ	ประธานกรรมการ
พลอากาศเอก เอื้อน เขมะสิงคิ	รองประธานกรรมการ
พลอากาศเอก ก้าวณ สีละสิริ	กรรมการ
พลอากาศเอก พะเนียง กานทรรัตน์	กรรมการ
นายบุญชอบ บุญสุชะ	กรรมการ
พลอากาศตรี สุรยุทธ นิวาสะบุตร	กรรมการ
นายสมศักดิ์ จันทะสิริ	กรรมการ
นายกฤษ สมบัติสิริ	กรรมการ
ม.ล. เจริญชาย กัญญา	กรรมการ
พลอากาศตรี ทวีป บุญนาค	กรรมการ

คณะกรรมการบริหารบริษัทฯ ปีงบประมาณ 2519

พลอากาศเอก เอื้อน เขมะสิงถิ

ประธานกรรมการ

พลอากาศเอก พระเนียง ถานทรรัตน์

กรรมการ

นายถนุ สมบัติศิริ

กรรมการ

พลอากาศตรี ทวีป มุขนาก

กรรมการ